

**BIJGEWERKT CONCEPT VOOR DORPSVISIE**  
**OSSENZIJL**  
**2021-2030**  
*(versie 2)*



*Beste Ossenzijligers,*

Voor u ligt de aangepaste conceptdorpsvisie Ossenzijl 2021-2030. Na de twee dorpsbijeenkomsten in juli jl. hebben we enkele aanscherpingen en verbeteringen in de tekst aangebracht. In oktober willen we tijdens een nieuwe bijeenkomst in het dorps huis samen een definitieve klap geven op de dorpsvisie. Als die is goedgekeurd gaat het Plaatselijk Belang ermee naar de gemeenteraad van Steenwijkerland. Een duidelijke en degelijke dorpsvisie moet je delen met de gemeente en de politiek. Het is het begin van de weg voorwaarts.

Het is een goede zaak om deze houding ook uit te breiden naar andere instanties waarmee het dorp te maken heeft, zoals de provincie, Staatsbosbeheer en betrokken ondernemers. Samen zullen wij ons (moeten) inzetten voor de toekomst van Ossenzijl.

#### *De periode 2021-2030*

Er komen veel thema's aan de orde in de dorpsvisie, alle vanuit de actualiteit beschreven, in feite met het oog op de periode 2021-2030. Denk aan de randweg, het toerisme (waaronder het European Wetland Center), woningbouw en jeugd, het Nationaal Park (waaronder de toekomstige Ecologische Verbindingszone), werkgelegenheid, de agrarische sector, leefbaarheid en veel meer.

#### *De lange termijn*

Er spelen ontwikkelingen op de lange termijn waarop je als een klein dorp als Ossenzijl maar beperkt invloed op hebt maar die wel uitdagingen vormen. Ze kunnen gevolgen hebben voor het leven in het dorp. Dan gaat het om zaken als de Regionale Energie Strategie (RES; denk aan de komst van zonneweiden en windmolens), klimaatverandering, de stikstofproblematiek, de ontwikkelingen in de agrarische sfeer (steeds minder boeren, toekomstige plannen om het polderpeil los te laten), de langetermijngevolgen van corona, de plannenmakerij van Vermilion Energy in verband met boringen naar gas en aardwarmte, en mogelijk ook de consequenties van de luchtruimherziening voor het vliegverkeer boven ons hoofd. Dit zijn zaken die lastig zijn om grip op te krijgen: de ontwikkelingen zijn te groot.

#### *Aan de bak*

Een dorpsvisie schrijven is niet voldoende om te zorgen dat alle wensen werkelijkheid worden. We zullen ook zelf de handen uit de mouwen moeten steken. Gelukkig staan ons middelen ter beschikking die we hiervoor kunnen gebruiken. Denk maar aan de goede communicatie (e-mail, nieuwsbrief, sociale media, website, enquête, bijeenkomsten); werkgroepen opgericht rondom een bepaald thema (we hebben al de werkgroep Wonen); het verenigingsleven (zuinig zijn op het bestaande en wellicht nieuwe initiatieven); het actief contact onderhouden met de instanties die van belang zijn voor de ontwikkeling van ons dorp: gemeente, provincie, Staatsbosbeheer, ondernemers, de Stichting Weerribben-Wieden en zo meer.

Het dorp leeft en floreert bij de gratie van onze eigen inzet! Laat de nieuwe dorpsvisie daartoe de inspiratie bieden.

#### **Wim Liesker**

Voorzitter Vereniging Plaatselijk Belang Ossenzijl  
*Ossenzijl, oktober 2021*

## Hoofdstuk: Infrastructuur

*Niet alleen de toeristische ontwikkelingen maar zeker ook het verkeer over de weg en het water vragen de komende jaren de volle aandacht van Ossenzijl, de gemeente en de provincie. Er zijn ingrijpende maatregelen nodig tegen de verkeersoverlast waar het dorp onder te lijden heeft, met name in de zomer.*

### ➤ VISIE

*Het doorgaande wegverkeer moet buiten de dorpskern gehouden worden. Scheiding van bestemmingsverkeer en doorgaand verkeer is meer dan gewenst. De beste oplossing is een randweg die ruim om het dorp aangelegd wordt. Westelijk als afslag van de Lageweg en oostelijk aansluitend op de Ossenzijlerweg. Deze randweg kruist de Ossenzijlersloot; de dorpsbewoners hebben een duidelijke voorkeur voor een aquaduct. Het doorgaande wegverkeer zal daar voordeel bij hebben, omdat tijdsverlies bij de bruggen voorkomen kan worden.*

Het dorp wordt door twee verkeersstromen doorkruist. Van west naar oost door wegverkeer en van noord naar zuid door verkeer over water. Voor beide stromen geldt dat de situatie rond en onder de dorpsbrug in de Hoofdstraat structureel tot problemen leidt, met files op de weg en op het water. Het wegverkeer rijdt het hele jaar door. Het waterverkeer vaart van 1 april tot 1 november, buiten het seizoen wordt de brug alleen op verzoek geopend.

Beide stromen samen zorgen vooral in het zomerseizoen voor veel overlast, dan gaat de brug talloze malen open (tot wel 100 keer op een mooie zomerse dag) voor de doorvaart tussen het Friese merengebied en de IJsseldelta. Gedurende een reeks van jaren waren regelmatig verkeersinfarcten het gevolg. Elk van die beide verkeersstromen heeft zijn eigen karakter en omvang, zoals hieronder wordt toegelicht.

### **Wegverkeer groot**

Door de Hoofdstraat rijden het hele jaar personenauto's en zwaar vracht- en landbouwverkeer. Het overgrote deel is doorgaand verkeer en gebruikt de route door Ossenzijl om niet ruim twintig kilometer te moeten omrijden via de Peter Stuyvesantweg naar de A32 en vice versa. Die belasting wordt in de zomermaanden nog verzaamd door campers, auto's met caravans en auto's met trailers, et cetera. Het verkeer veroorzaakt overlast door geluidshinder, uitlaatgassen en trillingen waardoor ook schade aan huizen ontstaat.

### **Wegverkeer klein**

Tussen het zware wegverkeer in de Hoofdstraat lopen en fietsen de lokale basisschoolkinderen, die vanuit de dorpskern over de brug naar school moeten en terug. Verder maken ook fietsers en wandelaars gebruik van de route. Naast de brug zijn wandel- en fietsknooppunten gekomen, waardoor gebruikers op en voor de brug moeten uitzoeken hoe hun route verder gaat. Dit leidt tot meer drukte op en rond de brug.

In de zomermaanden neemt het aantal fietsers en wandelaars aanzienlijk toe. De verwachting is dat de drukte verder zal toenemen door de plannen van de gemeente om het toeristenbezoek te spreiden over de regio. Dat wordt nog versterkt door de te verwachte toename van bezoekers uit binnen- en buitenland aan het gebied. Zij zouden volgens de gemeente niet alleen over de regio moeten worden verdeeld maar ook over het jaar.

### **Verkeer over water**

Het waterverkeer bestaat uit allerlei vaartuigen, van motorkruisers tot supplancken. Deze mix kan tot gevaarlijke situaties leiden, mede doordat niet elke 'schipper' even kundig is of de verkeersregels

op het water voldoende kent en toepast. De drukte op het water zal naar verwachting verder toenemen door het groeiend aanbod van verhuurbootjes aan de noordzijde van de brug in het dorpscentrum. Om het waterverkeer rond de kolk in het dorp te ontlasten zou je kunnen denken aan parallelverbindingen westelijk of oostelijk van het dorp. Deze veilige route zou dan voor de kleinere scheepvaart geschikt zijn.

### **'Groot'**

De doorvaarthoogte van de bruggen bij de kolk en aan de Venebosweg naar de Hoogeweg vormt voor veel motorkruisers en zeilboten in velerlei maten een obstakel, reden waarom deze bruggen regelmatig en in de zomermaanden vrijwel zonder onderbreking openstaan. De brug in het centrum van het dorp aanzienlijk meer dan die bij de Venebosweg, omdat het water zich splitst ten zuiden van de brug in de Kalenbergergracht en het Kanaal Ossenzijl-Steenwijk. De laatste route wordt vooral gebruikt als 'staande mast'-route.

### **'Klein'**

De bruggen hoeven weliswaar niet geopend te worden voor kleinere sloepjes en kano's, maar ook deze bootjes moeten door de kolk en de direct eromheen gelegen aanvoervaarten. Ook hier ontstaan mede door ondeskundigheid regelmatig problemen op het water. Een andere kwestie is dat de draaibruggen naast de Kalenbergergracht, over de Oudeweg, niet altijd correct worden bediend. De passanten draaien of de brug niet dicht of brengen de borgpennen niet correct terug in de vergrendelstand. Daardoor kan die brug wegdraaien hetgeen gevaar oplevert voor passerende wandelaars of fietsers.

### **De randweg**

Een aquaduct onder de Ossenzijlersloot heeft een aantal voordelen: doordat de weg verdiept wordt aangelegd is er geen storende 'vervuiling' van het landschap. Bovendien is er geen of veel minder versturende werking op de aan te leggen natuur aan de noordzijde van vakantiepark Waterstaete. Een extra brug zou voor het waterverkeer een derde obstakel vormen. Op korte afstand van de reeds bestaande bruggen zal dit leiden tot meer chaos op het water. Voor het wegverkeer levert een brug te weinig tijdswinst op als die openstaat voor het waterverkeer.

Het tracé van de randweg zou zo moeten worden aangelegd dat de bewoners van de Burgemeester van der Veenweg er zo min mogelijk last van hebben. De doorgaande snelheid over de randweg (met bij voorkeur geluidsarm asphalt) kan het beste 60 of 70 km per uur zijn waardoor er tijdswinst wordt behaald in vergelijking met rijden door de dorpskern. Door de ruimere ligging rond het dorp komt er ruimte vrij voor de eventuele uitbreiding van het bedrijventerrein en/of woningbouw. Uiteraard in alle gevallen in afstemming met belanghebbenden.

### **Spots**

Aan nader te bepalen plaatsen aan de west- en oostzijde van het dorp kunnen dan de zogenoemde *spots* (parkeerplaatsen) voor bezoekers en toeristen worden aangelegd. Het dorp geeft de voorkeur aan parkeerplaatsen zonder of met zo weinig mogelijk extra voorzieningen. Geen horeca of koek- en zopiekraam, geen zwerfafvalprobleem en minimale geluidsoverlast. De exacte locatie van de spot(s) zal mede afhangen van de locatiekeuze voor het European Wetland Center (EWC), en zodanig gekozen dat bewoners aan de randen van het dorp er geen overlast van zullen hebben. Gewaarborgd moet worden dat de spots niet worden gebruikt door langparkeerders die in de nabije omgeving overnachting hebben geboekt.

De combinatie van een randweg met parkeerplaatsen schept ruimte om aan die nieuwe weg ook het EWC te realiseren, maar alleen dan wanneer dat niet op de huidige locatie van het Buitencentrum van Staatsbosbeheer mogelijk is. In dat geval wordt niet alleen veel wegverkeer afgevangen van het

dorp, maar wordt bovendien overlast op de Venebosweg voorkomen. De Venebosweg is een niet al te brede weg waarover nu vrijwel al het verkeer gaat naar en van het Buitencentrum en Recreatiecentrum De Kluft.

Wanneer het EWC op de huidige locatie van het Buitencentrum komt, is verkeersoverlast voor de Venebosweg te verwachten. Een mogelijke oplossing hiervoor zou kunnen zijn het verplaatsen van de huidige Hoogewegbrug naar het verlengde van de Hagenbroekweg. Deze weg wordt dan de aanvoerroute naar De Kluft en het EWC. In de directe omgeving hiervan kan een oostelijke parkeerplaats worden aangelegd. Een alternatief is een spot te realiseren bij het Mallegat tussen Ossenzijl en Oldemarkt. Via de weg of het water kunnen bezoekers naar de Hoogeweg en het dorp (en retour).

De locatiekeuze van spots zal het resultaat moeten zijn van een afweging tussen minimale hinder van de omwonenden, belangen van ondernemers en bereikbaarheid van het gebied voor de toeristen. Hierover is een akkoord slechts mogelijk wanneer alle partijen bij deze afweging betrokken worden.

### **Oplossingen klein waterverkeer**

In het natuurgebied is volop ruimte om met kleinere boten te recreëren. Vanaf de nieuw aan te leggen parkeerplaatsen (spots) kunnen kleinere vaarwegen aangelegd worden om zo het gebied in te komen. Wellicht is een doorsteek bij de Hoogeweg daarvoor nodig. Mogelijk kan dit gecombineerd worden met een oostelijke parallelontsluiting voor klein bootverkeer, zoals eerder genoemd.

Er leeft verder de wens om een botenhelling aan te leggen voor bewoners die geen ligplaats aan het water hebben en voor bezoekers aan het gebied. Daarnaast zien aanwonenden van het slootje achter de huizen aan de Hoofdstraat en het Kuitenpad het zitten dit watertje te verbinden met het natuurgebied.

#### ➤ **Samenvatting**

*De nieuwe randweg om Ossenzijl met een aquaduct onder de Ossenzijlersloot zal een zegen zijn voor het dorp, het doorgaande verkeer en de watersporters. Betere en veiliger doorstroming op de weg en het water plus minder overlast voor de bewoners van de Hoofdstraat zijn een wenkend perspectief. Spots kunnen worden aangelegd om het parkeren beter te verdelen over het gebied.*

\*\*\*

## **Hoofdstuk: Toerisme, recreatie & natuur**

*Ossenzijl ligt aan de noordzijde van Nationaal Park Weerribben-Wieden en is een populaire toeristische bestemming. Een belangrijk deel van het dorpsinkomen is daarom gebaseerd op horeca, kampeeractiviteiten, jachthavens, verhuur van boten en fietsen, B&B's en vakantieverblijven.*

#### ➤ **VISIE**

*Absolute topprioriteit ligt bij de realisatie van een randweg. Het Plaatselijk Belang vindt de noodzaak hiervan geen opvatting maar een gegeven. Het project Noordpoort/European Wetland Center (EWC) kan enkel slagen als er een randweg om het dorp gelegd wordt. De leefbaarheid van het dorp kan alleen dan worden gegarandeerd. In die zin is er sprake van een lotsverbondenheid tussen dorp en het EWC.*

### **Dagtoerisme en verblijfstoerisme**

Er is sprake van dag- en verblijfstoerisme. Door de jaren heen is het verblijfstoerisme aanzienlijk gegroeid, zeker door de komst van het vakantiepark Waterstaete met een capaciteit van zo'n 350 bedden, op een dorp van 500 inwoners. Er is sprake van intensief dagtoerisme, evenwel het Buitencentrum van Staatsbosbeheer aan de oostzijde van het dorp lijdt onder dalende bezoekersaantallen. Het aantal bezoekers ging van circa 150.000 in de hoogtijdagen terug naar ongeveer 75.000 in 2019.

### **Toerisme over de weg en op het water**

Ossenzijl is van oudsher een vaardorp en het transport over water heeft er altijd een belangrijke rol gespeeld. Dit verschijnsel zet zich voort in onze tijd: zowel voor privé als voor werk wordt druk gebruik gemaakt van de beschikbare vaarten. Daar is het watertoerisme bijgekomen, gedurende een aantal jaren in intensiteit afnemend maar inmiddels is weer sprake van groei.

*Toerisme en Infrastructuur* zijn nauw met elkaar verweven en daarom is er regelmatig sprake van onderlinge verwijzing tussen deze twee hoofdstukken.

### **Ligging**

Het dorp ligt in het zuidelijk deel van het Lindedal, aan de weg tussen Kuinre en Oldemarkt en aan de vaart die de Friese meren verbindt met de IJsseldelta. In het hart van het dorp kruisen weg- en waterverkeer elkaar via een ophaalbrug en een deel van de voormalige sluis, elk slechts zes meter breed. In het seizoen maar vaak ook daarbuiten is deze infrastructuur de oorzaak van opstoppingen. De verkeerssituatie in het dorp is door de jaren heen verergerd, met langdurige wachttijden voor een brug die 's zomers meer open dan dicht is, en lange rijen auto's tot buiten het dorp.



### **Noordpoort**

Het gemeentelijk beleid is gericht op een stevige groei van het toerisme de komende jaren. Vooruitlopend hierop introduceerde de gemeente een visie met als speerpunt 'spreiden en



verleiden<sup>1</sup>. De bedoeling is om het overvolle Giethoorn te ontlasten en een deel van de toeristenstromen onder andere richting de Weerribben te dirigeren.

Om vorm te geven aan dit beleid bedacht de gemeente het project Noordpoort. Zij maakte met haar partners de provincie, Staatsbosbeheer en de ondernemer van recreatiecentrum De Kluft een plan voor de ontsluiting van Ossenzijl voor de zogenaamde 'veeleisende' toerist die zou afkomen op een nieuw bezoekerscentrum – omgedoopt tot het European Wetland Center (EWC). Aangevuld met de mogelijkheden om het gebied op een eigentijdse manier te beleven, in een combinatie van natuur en comfort. Een nieuw te bouwen hotel met 40-60 kamers, wellness en conferentiezalen moest in die ambitie vorm krijgen. Voor de nieuwe toeristenstromen was een er transferium bedacht – een grote parkeerplaats met overstapmogelijkheden op milieuvriendelijke vormen van vervoer zoals (elektrische) fiets, bus, boot, kajak, e.d.

Inmiddels zijn we ruim twee jaar verder en is er veel gebeurd. Van niet-geïnformeerde buitenstaander naar meeluisterend op de zijlijn is ons dorp onder aanvoering van het Plaatselijk Belang Ossenzijl nu geworden tot volwaardig partner in het overleg over Noordpoort. Een randweg was eerder onbespreekbaar maar inmiddels heeft het college van B&W aangegeven zich voor de realisatie hiervan serieus te willen inzetten, en is het gesprek hierover gaande met de provincie.

De dorpsenquête in 2020, de daarop volgende 'schetsschuitdagen' (onbevangen de toekomst schetsen door belanghebbenden) en in het kielzog daarvan de dorpsvisie zijn elementen die serieus gewicht in de schaal leggen bij de besluitvorming van de gemeente.

De plannen rondom het vernieuwde EWC zijn in de tussentijd minder ambitieus geworden. Streefde men in eerste instantie naar een terugkeer naar de vroegere 150.000 bezoekers per jaar, nu wordt gesproken van 95.000. Het aantal hotelkamers is afgenomen van de oorspronkelijke 40-60 naar circa 20. De wellnessvoorziening gaat er uiteindelijk niet komen. Het groots bedachte transferium maakt plaats voor een of twee kleiner uitgevoerde spots (parkeerplaatsen voor toeristen).

#### *Overwegingen n.a.v. de enquête-uitslag*

Uit de dorpsenquête komt een aantal zaken glashelder naar voren, in sommige gevallen is wat interpretatie nodig. Hier volgt een aantal kerncijfers. (De genoemde percentages slaan op de positieve reacties.) Deze cijfers zijn voor het PB de basis voor het formuleren van zijn standpunten.

- Het toerisme is van belang voor Ossenzijl (90%).
- Het bezoekerscentrum/EWC heeft volle steun van het dorp (93%).
- Er heerst echter verdeeldheid over groei van toerisme (54% positief); daarvan dagtoerisme 56% en verblijfstoerisme 51%.
- Deze terughoudendheid heeft – volgens de respondenten – te maken met de ontoereikende infrastructuur van het dorp. Veel van de 86% voorstanders van een randweg wijzen hierop.
- Gegeven het feit dat het dorp niet warm loopt voor verdere groei van vakantiepark Waterstaete (slechts 18% is hiervoor), kan worden afgeleid dat er minder verzet is tegen andere vormen van verblijfstoerisme al zou dit specifiekere moeten worden uitgezocht. Hierbij kan worden gedacht aan de hotelplannen van De Kluft, nieuwe B&B's, een gastenverblijf voor mensen met een beperking, en dergelijke.

---

<sup>1</sup> Zie het visiedocument van Steenwijkerland <https://www.steenwijkerland.nl/Over-Steenwijkerland/Toerisme-cultuur-en-evenementen/Toerisme-en-recreatie/Visie-recreatie-en-toerisme>.

- Wat watertoerisme betreft: er bestaat veel steun voor de aanwezigheid van de jachthavens (92%).
- Niet alleen voor de toeristen, maar ook voor de dorpingen moet gedacht worden aan goede recreatieve voorzieningen. Desgevraagd is er behoefte aan meer dorps-ommetjes in plaats van heen-en-weertjes (74%), en herstel van historische veerroutes (handbediende pontjes) (72%). Ook opvallend: 82% van de dorpingen ziet graag de toegang naar het pad aan de oostoever van de Ossenzijlersloot, richting de Linde, hersteld door middel van een brug of andere verbinding. Een opvallend groot aantal respondenten vroeg om terugkeer van het strandje met zwemplas waarover het dorp in het verleden wel kon beschikken.
- De mogelijkheden om vrij aan te meren en het dorp in te wandelen voor boot-recreanten zijn de laatste jaren aanzienlijk verminderd. Aan de ene kant als gevolg van de verminderde bereikbaarheid van de Ossenzijlersloot, en de andere kant door de strengere regels die de provincie met ingang van 1 april 2021 heeft doorgevoerd voor het aanleggen aan de Kalenbergergracht. Mogelijk heeft dit ook gevolgen voor de horeca in het dorp.

#### *Belang randweg en overlegstructuur Noordpoort*

Het PB is blij met de rol die het is toebedeeld in de nieuwe overlegstructuur Noordpoort die momenteel in samenspraak met de betrokken partijen gemeente, provincie, Staatsbosbeheer, Recreatiecentrum De Kluft wordt ontworpen. Deze structuur is zodanig opgezet dat alle besluitvorming op hoofdlijnen plaatsvindt in het Bestuurlijk Overleg Noordpoort. Hiermee is gegarandeerd dat Ossenzijl een gelijkwaardige partner is in het overleg over de ontwikkelingen rondom het toerisme.

#### *Aandachtspunten van het Plaatselijk Belang*

Welke aandachtspunten zijn de komende jaren belangrijk?

Randweg: de krachten worden gebundeld met als inzet de aanleg van de randweg. Wij zien de randweg als **randvoorwaarde** voor het ambitieuze project Noordpoort. Meer daarover in het hoofdstuk *Infrastructuur*.

EWC: de komst van een vernieuwd bezoekerscentrum juichen we toe, we verlenen er onze medewerking aan, maar we zijn waakzaam dat de verkeersstromen het dorp niet lamleggen. We werken actief mee met het bedenken van een goede inhoudelijke invulling van het EWC. We willen graag bijdragen aan een hoog cultuur-historisch niveau. We zien graag dat Ossenzijligers van geboorte, die hun dorp en de streek op hun duimpje kennen, worden betrokken bij deze invulling.

Hotel bij De Kluft: zoals bekend zijn de dorpingen hier niet en masse tegen. In de commentaren klinkt door “zolang het maar geen overlast veroorzaakt en achter de bomerij verborgen gaat”.

Spots: parkeerplaatsen voor toeristen, eventueel met voorzieningen zoals verhuur elektrische boten of fietsen, consumptie, laadpalen. We zetten ons in voor: geen of minimale hinder voor dorpingen, bij de locatiekeuze maar ook bij de aard van de voorzieningen. Deze blijven liefst bescheiden.

Ecologische verbindingzone: er komt een ecologische verbinding tussen de Rottige Meente en de Weerribben, de geplande realisatie is in 2023. Deze komt aan de noordoostzijde (Waterstaete) en aan de oostzijde (Venebosweg) strak tegen het dorp aan te liggen. De uitdaging is om hier, in gezamenlijk overleg met gemeente en provincie, ruimte gereserveerd te krijgen voor de aanleg van de randweg die in het PIP (Provinciaal Inpassingsplan) opgenomen zal moeten worden. Verder zijn er wellicht mogelijkheden om in of langs deze zone wandelpaden aan te leggen voor het maken van ommetjes.



Natuur: voor de toeristische sector in Ossenzijl is het natuurgebied de kip met de gouden eieren. De druk en de aard van het toerisme kunnen nadelige effecten hebben op de natuurwaarden. Los van de ecologische afwegingen is het van belang dat het goed gaat met de Weerribben. Wij volgen vanuit deze overweging alle toeristische plannenmakerij nauwgezet.

De draagkracht van de Weerribben, kwalitatief en kwantitatief, zal moeten worden vastgesteld en dit lijkt ons een taak die in eerste instantie ligt bij Staatsbosbeheer. Kwalitatief: voor welk soort toerisme is het gebied geschikt? Kwantitatief: hoeveel toerisme kan het gebied aan zonder zijn eigenheid te verliezen of schade te ondervinden? De aloude methode van de zonering zou wel eens ontoereikend kunnen blijken te zijn.

Natura2000 beperkt het dorp in wat wel en wat niet kan. We moeten ervoor zorgen dat Ossenzijl niet door alleen maar Natura2000-gebied omsloten raakt, want dan mag er niets gebouwd en ondernomen worden. We willen met de gemeente hierover praten, zodat duidelijk wordt wat wel en niet kan in samenhang met Natura2000-richtlijnen.

Waterstaete: in lijn met de uitkomst van de enquête zijn we geen voorstander van uitbreiding van het vakantiepark Waterstaete. Om via het water het gebied te verkennen maken de gasten van de vakantiewoningen op dit moment gebruik van sloepen met een benzinemotor. Voor recreatieondernemers die omwille van de rust in het gebied geïnvesteerd hebben in elektrische boten reden voor verontwaardiging. Ook voor aanwonenden vaak een bron van ergernis. Deze sloepen dienen uiterlijk per 1 januari 2023 van een elektrische motor voorzien te zijn, en zolang Waterstaete zich houdt aan het gemeentelijke voorschrift is er voor het PB geen reden om op dit punt in actie te komen<sup>2</sup>. We bewaken dat de geldende regelgeving wordt nageleefd. Met Waterstaete onderhouden we contact over de manier waarop de relatie tussen dorp en het vakantiepark invulling nodig heeft.

Jachthavens: het dorp ondersteunt de aanwezigheid van de jachthavens van harte. Hun ligging en aard van hun activiteiten geven weinig aanleiding voor overlast. Er kan wellicht meer aandacht worden gegeven aan de jachthavens als mogelijke plek om aan te leggen en van daaruit het dorp te verkennen. Hoe dan ook, het mag niet gebeuren dat Ossenzijl door de waterrecreant beschouwd wordt als een mooie plek om doorheen te varen maar niet om aan te leggen. Zeker nu het vrije aanmeren moeilijker is geworden.

Aan de noordzijde van de brug zijn diverse ontwikkelingen te zien: behalve de sloepenvloot van Waterstaete is Jachthaven Ossenzijl begonnen met de verhuur van (elektrische) boten, en ook Jachthaven de Lindenhoek heeft plannen in deze richting. Al met al zal het aanbod van kleine vaartuigen vanuit het noorden naar de Weerribben toenemen en dat zal ontegenzeggelijk leiden tot meer drukte bij de brug. Hierover meer in de paragraaf *Infrastructuur*.

Recreatieve voorzieningen: hier lopen de belangen van de dorpingen en die van de toeristen deels parallel. We gaan ervan uit dat voorzieningen voor toeristen door de gemeente of andere belanghebbende instanties in voldoende mate zullen worden ondersteund.

Het dorp heeft een aantal specifieke wensen. Het meest klinkt de behoefte aan een strandje met zwemplas door. Daarnaast ommetjes, en een boothelling. Het is niet meteen duidelijk waar dit soort zaken kunnen worden gerealiseerd. Het is denkbaar dat in de gesprekken in het kader van het project Noordpoort hiervoor mogelijkheden in beeld komen. Het zuidwestelijk deel van Ossenzijl, omzoomd door de Pijlmansvaart - Hilligerspoortweg – Kuitenpad, waar ook de ijsbaan zich bevindt, biedt wellicht mogelijkheden voor dit soort extra functies, zoals een jachthaven voor de dorpingen zelf, een boothelling, een zwemstrand, woningbouw, waterzijdige ontsluiting van Hoofdstraat en

---

<sup>2</sup> In lijn met de nieuwe gemeentelijke vaarverordening die is ingegaan op 1 januari 2021:

[https://www.steenwijkerland.nl/Ondernemers/Vergunningen\\_en\\_ontheffingen/Varen\\_in\\_Steenwijkerland](https://www.steenwijkerland.nl/Ondernemers/Vergunningen_en_ontheffingen/Varen_in_Steenwijkerland).

Kuitenpad, en dergelijke. De initiatieven hier zouden zich juist op de dorpingen kunnen richten en in samenspraak met de dorpingen verder moeten worden uitgewerkt.

'Giethoorn-effect': meer dan één respondent geeft aan dat Ossenzijl geen 'Giethoornse' toestanden wil, dus geen ongelimiteerd massatoerisme.

#### ➤ **Samenvatting**

*Wil de groei van het toerisme in Ossenzijl en omgeving een goede kans krijgen dan zal eerst de infrastructuur in en rond het dorp sterk verbeterd moeten worden. Toerisme gaat over een deelbelang en mag nooit tot kernbeleid worden verheven. Wij waken ervoor dat dit soort ontwikkelingen gezien worden in het licht van het algemene dorpsbelang. De kwetsbaarheid van de natuur is een zorg. Wij zullen hierin steeds kritisch en constructief meedenken.*

\*\*\*

## **Hoofdstuk: Wonen**

*Net als in de rest van Nederland is er ook in Ossenzijl behoefte aan betaalbare woningen. Vrijwel alle landelijke politieke partijen vragen om grootschalige nieuwbouw. Hier ligt voor de gemeente en voor het dorp een kans om mee te liften op de landelijke trend. Wij geven prioriteit aan het bieden van perspectief aan jongeren in het dorp. Wij vragen ontwikkelaars niet alleen te investeren in commerciële vakantieparken maar ook in de broodnodige woningbouw.*

#### ➤ **VISIE**

*Een dorp is een dynamisch geheel waarin niet alleen moet worden gekeken naar de huidige woningbehoefte. Wij vinden dat er gezocht moet worden naar vooral oplossingen op de korte termijn. Voor starters bijvoorbeeld die binding hebben met Ossenzijl of directe omgeving en op zoek zijn naar een betaalbare huurwoning.*

In onze buurgemeente Weststellingwerf en ook in Heerenveen bestaan anno 2021 plannen om grote aantallen woningen te realiseren als de nieuwe Lely-spoorverbinding wordt aangelegd. Dit biedt kansen voor Steenwijkerland en Ossenzijl, dat op niet al te grote afstand van de nieuw te bouwen stationslocaties ligt.

Ook het toegenomen thuiswerken, waardoor voor een relatief grote groep werknemers de vestigingsplaats van de werkgever minder van belang is, maakt de regio aantrekkelijker om te wonen. Daar komt bij dat de Randstad voller en drukker wordt. De vraag naar woningen buiten de grote steden zal hierdoor naar verwachting verder toenemen.

Bedrijven die zich toeleggen op het industrieel vervaardigen van cascowoningen of complete woningen willen in de vraag naar betaalbare woningen voorzien en daarbij samenwerken met gemeenten en woningcorporaties. Hier liggen misschien kansen voor Ossenzijl en omgeving.

Tot nu toe is er geen recente peiling uitgevoerd door de gemeente en woningstichting Wetland Wonen naar de behoefte aan woningen in Ossenzijl. Uit de dorpsenquête van 2020 blijkt wel degelijk vraag naar nieuw te bouwen woningen te zijn. Terwijl er nu, in het voorjaar van 2021, in het dorp geen huurhuis te vinden is en koopwoningen nauwelijks worden aangeboden. Uit de enquête blijkt dat er vooral vraag is naar sociale huurwoningen voor starters.

### **Huurwoningen om twee redenen:**

- 1) Het is hier, net zoals landelijk, voor starters op de woningmarkt vrijwel onmogelijk een betaalbare koopwoning te vinden. Dat probleem wordt steeds groter door de stijgende prijs van koopwoningen waarvoor de starter geen hypotheek kan krijgen.
- 2) Sociale huurwoningen blijven betaalbaar door regelgeving over maximale huurtarieven en huurstijgingen. Ze zijn alleen beschikbaar voor mensen die qua inkomen hiervoor in aanmerking komen. Mensen met een hoog inkomen krijgen geen sociale huurwoning. De grote vraag hierbij is: waar, wanneer en voor wie woningen gebouwd moeten worden. Wij geven veel voorrang aan jongeren die zelf aangeven graag in het dorp te willen blijven wonen.

### **Inbreiding**

Bij de korte termijn (zeg twee tot vijf jaar) willen we ons inzetten voor de bouw van in elk geval tien sociale huurwoningen. Deze kunnen gebouwd worden op zogeheten inbreidingslocaties, dus op plekken tussen de bestaande bebouwing. Daarvoor komt maar een beperkt aantal locaties in aanmerking:

- Een of twee kleinere veldjes grenzend aan het Kuitenpad.
- Het terrein op de hoek Hilligerspoortweg/Hoofdstraat, waar momenteel bouwvallige schuren staan.
- Het evenemententerrein achter de parkeerplaats bij dorps huis De Slinger. Hierdoor kan de G.B. Kooijstraat aan de noordzijde worden voltooid. Er zal dan een nieuwe plek gevonden moeten worden voor evenementen. Mogelijke oplossing is die op de ijsbaan te houden. In de zomer wordt dat terrein niet gebruikt.

### **Huur- en koopwoningen**

Voor de lange termijn (langer dan vijf jaar) kan worden gedacht aan meer huur- en mogelijk koopwoningen, wellicht gerealiseerd door corporatie Wetland Wonen in combinatie met projectontwikkelaar(s). Ook kan een groep particuliere belangstellenden in het dorp besluiten zelf een nieuwbouwproject op te zetten. Locaties voor bouwen op lange termijn moeten nog wel gevonden worden, al kan het terrein van de firma Rotink een mogelijkheid zijn. Dit is alleen mogelijk als de gemeente een nieuwe bedrijfslocatie kan vinden, met voor de firma acceptabele voorwaarden. Nieuwbouw op het Rotink-terrein zou voor het dorpsgezicht een mooie oplossing en aanvulling kunnen worden.

Na de verlangde realisering van de randweg om het dorp, afhankelijk van de exacte ligging, komen er mogelijke plekken in beeld buiten de bestaande dorpskern. In het geval van nieuwbouw in de koopsector zijn er verschillende locaties en mogelijkheden denkbaar. De werkgroep Wonen zal bij belangstelling een rol kunnen gaan spelen bij de verdeling van de eventuele kavels. Daarbij is vooraf overleg geweest met de betreffende omwonenden die hier op de een of andere manier mee te maken kunnen krijgen. Bij nieuwbouw zal het belang van de omwonenden goed moeten worden meegewogen. Bovendien zijn er nieuwbouwlocaties denkbaar waar niemand hinder van zou hoeven te hebben.

Er bestaat in het dorp grote zorg over het toenemende aantal tweede (vakantie)huizen die buiten het seizoen leegstaan. Deze ontwikkeling zorgt voor krimp van het aantal inwoners en soms voor wrijving tussen vaste en tijdelijke bewoners. Het gevaar bestaat dat de leefbaarheid en het behoud van de schaarse voorzieningen verder onder druk komen te staan. De gemeente is gevraagd een rol

te spelen in het afremmen van deze ontwikkeling door op het reeds bestaande beleid (dat tweede huizen in de dorpskern verbiedt) te handhaven.

➤ **Samenvatting**

*In het dorp is vraag naar nieuwe sociale huurwoningen. Ze zijn dringend nodig om jonge dorpingen een kans te geven op hun eerste eigen woning. Op de langere termijn zijn meer huur- en mogelijk koopwoningen nodig om het dorp leefbaar en levensvatbaar te houden in samenhang met de te ontwikkelen randweg. De groei van het aantal tweede (vakantie)woningen moeten worden afgeremd.*

.....

## **Hoofdstuk: Cultuur en historie**

*Ossenzijl en omgeving zijn rijk aan veel cultuur en historie. In het kader van de dorpsvisie is de vraag wat we in de toekomst daarmee kunnen en willen doen?*

➤ **VISIE**

*Cultuur en historie kunnen meewerken aan de leefbaarheid en de kwaliteit van het toerisme in Ossenzijl. Laten we die vooral koesteren.*

Historie is geschiedenis, gebeurtenissen die voorbij zijn, maar soms van groot belang om onder de aandacht te brengen van bijvoorbeeld de jeugd, want die heeft de toekomst. Wat zouden mogelijkheden kunnen zijn om de historie te laten herbeleven in ons dorp? Bij historie denken we meteen aan de Historische Vereniging IJsselham. Deze zou vertegenwoordigd kunnen zijn in het nieuw te bouwen European Wetland Center (EWC). De historische vereniging zou een belangrijke bijdrage kunnen leveren bij de inrichting van dit nieuwe bezoekerscentrum. Een dergelijke bijdrage kan ook geleverd worden door (oudere) dorpingen die goed op de hoogte zijn van de historie van Ossenzijl.

Je kunt ook denken aan wandeltochten met een historisch tintje. De bestaande fotodoeken met beeld uit vervlogen tijden kunnen de route van deze historische rondjes accentueren. En wat te denken van een 'leugenbankje' waar dorpsfiguren hun prachtige verhalen vertellen aan elkaar? In hoeverre is behoud mogelijk van de historische aanblik van ons dorp?

Ossenzijl en Nationaal Park de Weerribben zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Een groot deel van de bevolking bestond uit wat de Weerribben hen bracht: visserij, veenderij en rietteelt. Veenderij werd al gestoken in de 18<sup>de</sup> eeuw tot begin 19<sup>de</sup> eeuw. In deze tijd kwamen hier namen voor als Visser, Zijlstra. De veenderij ging door naar Friesland en veel turfstekers reisden mee. Toen kwamen er namen als Braad, De Ruiters, Bootsma en Schaap. Namen die we nu nog kennen. Wat toen kenmerkend was voor Ossenzijl was dat de vrouwen net zo goed met een punterboom om konden gaan als de mannen. Zou het een idee zijn om dit verleden te laten herleven in bijvoorbeeld het nieuwe EWC of tijdens de historische wandelrondjes?

Er werd vroeger veel muziek gemaakt en deze kleinkunst is zo goed als helemaal verloren gegaan. Om deze terug te halen kan een 'Open Podium' voor jong of verborgen talent een begin zijn. Een vrijplaats waar zij – zonder of met begeleiding – kunnen optreden. Nieuwe cultuur creëren op basis van de sluimerende cultuur die er nog is.

Misschien is een muziekschool in het dorps huis haalbaar. Er zijn veel mensen, jong of oud in het dorp die een instrument bespelen. Zij kunnen hun talent en vaardigheden verder ontwikkelen. Zo kan het dorps huis ook een plaats zijn voor mensen die zich muzikaal willen ontplooien.

Andere ideeën richten zich op het herbeleven van cultuur/historie in de vorm van het organiseren van punter- of baggerwedstrijden. Of op muziekconcerten, zoals het bespelen van het historische orgel van de Vrije Zendings Gemeente.

➤ **Samenvatting**

*Cultuur en historie zijn belangrijk voor de leefbaarheid van het dorp. Initiatieven zijn nodig om deze gedachte levend te houden. Ideeën zijn bijvoorbeeld het organiseren van historische wandeltochten, het stichten van een muziekschool in het dorps huis en het maken van een Open Podium voor jong of verborgen talent.*

.....

## **Hoofdstuk: Werkgelegenheid**

*Bij de uitbreiding van werkgelegenheid in Ossenzijl zijn de ideeën bescheiden. Dat heeft alles te maken met de beperkte mogelijkheden in het dorp. In geval van permanente banen zal de leefbaarheid verbeteren.*

➤ **VISIE**

*Aangezien het natuurgebied de Weerribben-Wieden een constante factor zal blijven in de nabije omgeving zien we dat ook als een kans voor bedrijven die hun activiteiten of producten op de een of andere manier verbinden met het natuurgebied.*

Als we denken aan meer werkgelegenheid, gaat de voorkeur uit naar de komst van kleinschalige bedrijven. Geen dominante maar duurzame bedrijven die een beperkt aantal banen opleveren, zoals een botenbouwbedrijf of een kleinschalige recyclefirma. Bovendien zou te denken zijn aan een ambachtelijke timmerplaats die zich aandient als toeleverancier voor de woningbouw. Ook agrarisch gerelateerde bedrijven passen goed in de streek die immers nog steeds overwegend agrarisch is.

### **Onderzoekscentrum**

In dat verband kun je denken aan een organisatie als de Universiteit van Wageningen of een verwante instelling die warm gemaakt kan worden voor het vestigen van een onderzoekscentrum over natuur, milieu en de rietteelt. In Ossenzijl en omgeving is veel kennis – met name onder de riettelers – over natuur en milieu. Zij zouden een rol kunnen gaan vervullen bij de onderzoeken, de begeleiding en het geven van cursussen.

### **Sportschool**

Verder is het een idee om werkgelegenheid te scheppen in combinatie met het verbeteren van het lokale voorzieningenniveau. Een fietsenmaker, een fietsenstalling en een sportschool betekenen al extra werk. Verder zijn er misschien mogelijkheden bij het inschakelen van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt bij het natuurbehoud. Hun begeleiding zou eveneens werkgelegenheid kunnen opleveren.

Punt van aandacht zijn de zeer beperkte mogelijkheden voor bestaande lokale bedrijven om uit te breiden. Hoe kun je in toekomstige ontwikkelingen hiermee rekening houden? Verder zullen we er voor moeten waken dat nieuwe ontwikkelingen geen bedreiging vormen voor bestaande bedrijven.

➤ **Samenvatting**

*Het streven is om extra werkgelegenheid in Ossenzijl te creëren, maar de mogelijkheden zijn beperkt gezien de omvang van het dorp. Nieuwe banen in combinatie met 'natuur en milieu' hebben de voorkeur.*

## Hoofdstuk: Duurzaamheid en milieu

*Duurzaamheid heeft vele facetten. Denk aan zuinig energiegebruik, het opwekken van stroom en het isoleren van de woning. Maar ook het behoud van de natuur in onze omgeving is een vorm van duurzaamheid.*

### ➤ VISIE

*Het aloude systeem van zoning streeft naar het beheersen van toeristenstromen en het Beheersplan Natura2000 uit 2017 gaat ook in op de belastbaarheid van het gebied. In de ophanden zijnde actualisering in 2023 kunnen we een constructieve rol spelen. Een positief effect kan zijn in het kwetsbare gebied uitsluitend huurbootjes met een fluistermotor, kano's en supplanken toe te staan. Gekeken kan worden naar het aansluiten bij het Energiecollectief Oldemarkt.*

Uit de dorpsenquête is gebleken dat de inwoners van Ossenzijl in meerderheid geen windmolens of windmolenparken in de omgeving passend vinden. Zij zien horizonvervuiling en geluidsoverlast als reden daarvoor. Ook voor velden met zonnepanelen (de zonneweiden) is onvoldoende draagvlak. Een combinatie van meerdere mogelijkheden van lokale duurzame energieopwekking wordt als beste genoemd. Naast wind- en zonne-energie zijn warmte/koudeopslag en biogas of waterstof (als vervanger van aardgas) favoriet. Zelf een energiecoöperatie oprichten heeft geen voorkeur, omdat het inwoneraantal te laag is. Daarnaast bestaat er al een coöperatie in het naburige Oldemarkt waarbij inwoners van Ossenzijl zich aansluiting zouden kunnen zoeken. De gemeente heeft als ambitie in 2030 aardgasvrij te zijn, het dorp heeft op het realiseren van dat doel slechts geringe invloed.

### Afval

Er zijn geen klachten over het ophalen van het huishoudelijk restafval, al is de afstand naar de afvalcontainers voor sommige ouderen wat te groot. Voor zwerfafval en hondenpoep is er minder waardering. Er is behoefte aan hondenpoep- en afvalbakken in en rond het dorp, mits die regelmatig geleegd worden. Zwerfafval is een probleem vooral rond de brug in het centrum. Fietsers en/of wandelaars lijken hier het meest verantwoordelijk voor. Het afval verspreidt zich vanaf de brug ook over de horecaterrassen en geeft daar overlast.

### Riolering

Over de riolering weinig klachten. Wel is er wateroverlast op bepaalde plekken in de Schoolstraat, Hoofdstraat en het fietspad Oudeweg. Bij zware regenval blijkt de capaciteit van het riool te laag met als gevolg dat straten blank komen te staan.

Aan de gemeente, die verantwoordelijk is voor de staat van de riolering, de taak alert te blijven op verzakkingen van het riool door de onderliggende slappe bodemstructuur. Het doorgaande zware verkeer in de Hoofdstraat is medeverantwoordelijk voor schade aan de riolering in deze straat.

### Milieuverontreiniging

Duurzame energie in het verkeer en over water wordt gewenst en er is weerstand tegen de sloepen van vakantiepark Waterstaete die met explosiemotoren zijn uitgerust. Onderzocht kan worden of – en in welke mate – toename van het verkeer een verhoging van fijnstof in het dorp brengt. Zorgen daarbij zijn de uitlaatgassen van vooral oudere plezierjachten als die voor de brug moeten wachten, met de meestal (zuid)westenwind hebben de bewoners van de Schoolstraat en Motorkade daar last van.

## Rietbranden

Het rietbranden blijft een bron van discussie. Wij voegen ons naar het beleid zoals de instanties bepalen die daarover gaan, maar we zijn kritisch wanneer regels niet worden nageleefd. Wij vinden dit typisch een onderwerp voor een lokale informatieavond zodat ieder ook beter op de hoogte is van de voor- en nadelen.

## Kwetsbare natuur

Zorg bestaat over het onderhoud van het omliggende natuurgebied. Niet iedereen is tevreden over de beheerdersrol van Staatsbosbeheer. Matig tot slecht onderhoud zal binnen enkele jaren kunnen leiden tot een toename van het moerasbos en een afname van de omvang van het open veld. Door de plannen van de gemeente en de Stichting Weerribben-Wieden om het gebied toeristisch meer onder de aandacht van bezoekers uit binnen- en buitenland te brengen, komt de natuur verder onder druk te staan. Zwerfafval, dat op de kanosteigers in toenemende wordt achtergelaten is ook een bedreiging van de natuur, evenals de neerslag van stikstof. Regie en maatregelen zijn nodig de komende jaren.

### ➤ **Samenvatting**

*Duurzaamheid en milieu vormen een brede kapstok waaraan verschillende lokale onderwerpen hangen. Zorg voor het onderhoud en daarmee het behoud van de kwetsbare Weerribben plus het duurzame-energievraagstuk zijn twee belangrijke aandachtspunten.*

\*\*\*

## Hoofdstuk: Voorzieningen, leefbaarheid, leefomgeving, ov, welzijn en sport

*Over het algemeen zijn de bewoners van Ossenzijl tevreden met de beperkte voorzieningen in hun dorp. De handen gaan op elkaar voor de aanwezigheid van de buurtsuper, het postagentschap, de horeca, de basisschool en het dorpshuis. Dat neemt niet weg dat er altijd nog zaken te bedenken zijn waaraan behoefte is.*

### ➤ **VISIE**

*Een dorpshuis moet het kloppende hart van het dorp zijn. Een multifunctioneler en laagdrempeliger dorpshuis kan een positieve stimulans zijn voor de onderlinge samenhang in het dorp. Daarmee kan het ook betekenis hebben in het verzachten van het zogenaamde 'wij-en-zij'-gevoel tussen de oorspronkelijke dorpelingen en de mensen die hierheen gekomen zijn vanuit andere delen van ons land.*

Op deze plaats een overzicht van voorzieningen die op het wensenlijstje staan voor de korte of middellange termijn.

Uit de dorpsenquête klinkt de duidelijke roep om een kunstmatig aangelegd zwemstrandje waar peuters, jeugd en volwassenen kunnen zwemmen en recreëren. Ossenzijl is aan alle kanten omringd door water, maar er is nergens een plek waar dorpelingen op een veilige en comfortabele manier aan waterrecreatie kunnen doen.

## Dorpshuis

Hoewel veel mensen aangeven niet vaak in dorpshuis *De Slinger* te komen, blijkt er wel behoefte te zijn aan educatieve en sportieve activiteiten daar. Het dorpshuis wordt ook gezien als een plek om even wat ontspanning te vinden. Het idee is om te onderzoeken hoe we – in samenspraak met het dorpshuisbestuur - de aantrekkingskracht van *De Slinger* kunnen vergroten.



Daarnaast kan worden gedacht aan uitbreiding van het dorps huis. Voor kinderen en oudere inwoners zou het namelijk goed zijn om naast de wijkgebonden betrokkenheid ook een centraal ontmoetingspunt te hebben in het dorp. Met de verenigingen onder een dak en door verschillende activiteiten (wensen ouderen en jeugd) mogelijk te maken op één locatie kan ingespeeld worden op die behoefte.

Als woningbouw naast het dorps huis geen optie is zou het multifunctioneel inzetten van het evenemententerrein onderzocht kunnen worden, gemeten naar de behoefte van de inwoners. Gezien de lokale wensen plus eventueel het behoud van de school is een Multi Functioneel Centrum ter plaatse misschien een oplossing?

### **Wandelen**

Het dorp ontbeert voldoende echte wandelpaden die het 'gezonde' ommetje kunnen stimuleren. Het ontbreken van een bruggetje langs de Ossenzijlersloot bij vakantiepark Waterstaete (verlengde van de Schoolstraat) maakt het wandelen langs het water er niet eenvoudiger op. Er zou een wandelroute moeten komen door de nieuwe natuur in de groene verbindingzone tussen de Rottige Meente en de Weerribben.

In het dorp is heimwee naar de volkstuintjes die moesten wijken voor het vakantiepark. Het zou goed zijn om een locatie aan te wijzen waar nieuwe volkstuintjes kunnen komen, wellicht in combinatie met fruitbomen die vrij geplukt mogen worden.

### **Mobiliteit**

Er is vooral behoefte aan openbaar vervoer dat is afgestemd op de schooltijden in de regio. Dit betekent niet dat er 's avonds en in de weekenden niemand meer gebruik zou willen maken van een goede, regelmatige busverbinding. De regiotali geldt momenteel als een goed alternatief om dit 'gat' op te vullen.

De auto is voor iedereen in het dorp onmisbaar voor het woon-werkverkeer, het doen van boodschappen of sociale activiteiten. Gezien de groei van het aantal elektrische auto's is het aan te bevelen om openbare laadpalen aan te leggen. Inwoners, bezoekers en toeristen zullen profijt hebben van deze laadpunten.

### **Sport en vrijetijdsbesteding**

Voorzieningen op het gebied van sport en vrijetijdsbesteding blijken toereikend. Volwassenen geven aan wel mogelijkheden te willen voor sport dan wel fitness, muziek en dans, biljart en kaarten. Ook jongeren hebben zo hun wensen. Zij verlangen naar mogelijkheden voor onder meer darten, biljarten, fitness en jeu-de-boules tot hiphop, en yoga. Verlichting bij de pannakooi en een plek om te chillen staan ook op hun wensenlijst. De realisering en begeleiding zou een project kunnen zijn voor de medewerkers van het gemeentelijk sociaalwerk de Kop.

#### ➤ **Samenvatting**

***Het huidige voorzieningenniveau in het dorp is goed maar er is een wensenlijstje om het beter te maken. Met een zwemstrandje, echte wandelpaden, volkstuintjes, een aantrekkelijk (intensiever gebruikt) dorps huis, betere ov-verbindingen en een chillruimte voor jongeren komen we een heel eind.***

## Hoofdstuk: Jeugd

Ossenzijl mag een klein dorp zijn, het heeft de jeugd best iets te bieden. Zo beschikken we in ons dorp nog steeds over het Kindcentrum Eben Haëzer, met zowel een basisschool als kinderopvang. Daarnaast is er de pannakooi, een populaire plek voor jongeren, vlak bij het dorpshuis. In de G.B. Kooijstraat zelf zijn er speelvoorzieningen voor de kleinere kinderen.

### ➤ VISIE

*De jeugd heeft de toekomst, mits de volwassenen hun die toekomst ook gunnen. Het gaat hier om een maatschappelijke mentaliteitsverandering, waarbij we moeten beseffen dat onze jeugd het kapitaal is en niet onze centen. We zien een taak voor ons weggelegd om via gesprekken met de overheid en woningbouwcorporatie, informatieavonden en discussie, daadwerkelijk aan deze verandering bij te dragen.*

Uit de dorpsenquête blijkt dat de jongeren het hier prima naar hun zin hebben. Op de vraag wie na de beroepsopleiding terug zou willen keren naar Ossenzijl, wordt door slechts 13% van de kinderen een expliciet "Nee" ingevuld.

Maar daarmee is niet alles gezegd. Het grote probleem is dat het voor jonge startende mensen niet eenvoudig is om zich hier te vestigen. Daarbij gaat het in de allereerste plaats om het ontbreken van betaalbare woningen. Het vinden van werk is waarschijnlijk minder een uitdaging – Ossenzijl kent vrijwel geen werkloosheid.

### Woningen voor starters

Het dorp dreigt dan ook terecht te komen in een negatieve spiraal waar jeugd wegtrekt en onvoldoende jonge mensen zich vestigen en het dorp vergrijsst. Dit is aan de bevolkingspiramide van Ossenzijl ook waar te nemen. Nadat de toenmalige gemeente, in 2007, haar bestand aan sociale huurwoningen had overgedaan aan vastgoedbeheerder Grouwels – die nu deze woningen verkoopt voor prijzen die de draagkracht van de jongeren te boven gaan – heeft vervolgens de marktwerking niet haar werk gedaan. Aan woningbouw geen gebrek maar daarbij bleek dorpsuitbreiding in de vorm van recreatiewoningen meer geld op te leveren dan het veiligstellen van de woonbehoefte van onze kinderen. Met als gevolg dat het vinden van locaties hiervoor nu speurwerk is geworden. In het hoofdstuk *Wonen* wordt daar dieper op ingegaan.

Ons signaal naar de corporatie (Wetland Wonen) is glashelder: er is veel vraag naar woningen, het dorp Ossenzijl heeft geen leegstand, er is hier werk voorhanden. Wij denken dat met het bouwen van enkele sociale woningen een verantwoord risico wordt genomen.

In Ossenzijl zijn de randvoorwaarden nog steeds goed. De mensen die hier wonen, houden van het dorp en zo ook hun kinderen. De punten die hier sterk zijn dienen we nog te versterken en aan de vraag naar verbetering kunnen we tegemoet komen.

### Dorpshuis

Met De Slinger beschikken we over een recent gemoderniseerd dorps huis. Een uitgelezen locatie om het soort van activiteiten te organiseren waar kinderen om vragen. De lijst hiervan, door de kinderen in de dorpsenquête zelf voorgedragen, is schier eindeloos. Deze varieert van darten tot biljarten, fitness tot yoga, jeu-de-boules tot hiphop, en nog veel meer. De ouderen in het dorp, zeker degenen

die gepensioneerd zijn, beschikken over voldoende ervaring om de jeugd klaverjassen, knutselen, fotograferen enzovoort op een leuke manier bij te brengen.

### **De school**

We bidden dat Ossenzijl nog een eigen basisschool heeft en moeten er niet aan denken dat deze, als gevolg van vergrijzing van het dorp, ooit zou moeten sluiten. Afgezien van sociale woningbouw ter bestrijding van de vergrijzing en het bedenken van leuke activiteiten op het Dorpshuis, kan ook gekeken worden hoe de school kan worden geholpen om nog aantrekkelijker te worden voor de kinderen. Hierover kan het gesprek worden aangegaan met de school en mensen uit het dorp die kunnen worden gestimuleerd om bij te dragen.

### **Plaatselijk Belang voor de jeugd**

Het Plaatselijk Belang is een zaak van volwassenen. Maar is dit echt nodig? Al jaren wordt er gesproken over een Jeugd PB en er zijn ook al pogingen geweest om dit van de grond te krijgen. Het blijft een goed idee om dit te doen en de jongeren vertrouwd te maken met alle aspecten waar je bij de vertegenwoordiging van het dorpsbelang mee te maken krijgt. Vraag is wel hoe het aan te pakken zonder dat het initiatief verwatert. Dit vergt ook een stevige inzet van het 'volwassen' PB, of mensen uit het dorp die ervaring hebben. Gedacht kan worden aan een soort van 'stage' bij het PB zelf, zodat de jongere zelf kan zien hoe een PB reilt en zeilt.

### **Recreatie**

Er kan serieus gekeken worden naar uitbreiding van de recreatieve voorzieningen in het dorp. Vanuit zowel de volwassenen als de jongeren horen we de wens om weer over een zwemstrandje te beschikken zoals vroeger het geval was. Hierop wordt ook ingegaan bij het hoofdstuk *Toerisme & Recreatie*.

Een andere veelgehoorde wens, die we serieus zouden kunnen oppakken, is een skatebaan. Voor beide zaken, strandje en skatebaan, kan gekeken worden naar het gebied aan de zuidwest kant van het dorp (nabij of naast de ijsbaan).

### **Evenementen**

In het verleden zijn er wel evenementen gehouden op het water, zoals roeiwedstrijden op de Kalenbergergracht. Op dit punt is natuurlijk van alles denkbaar. In alle gevallen zal het succes niet komen wanneer we niets doen. Wanneer we dit dorp levend willen houden is inzet van de dorpingen (dat zijn we zelf) absoluut noodzakelijk. Het oprichten van werkgroepen of het zoeken van aansluiting bij reeds bestaande organisaties zoals Geitenfok en Discomoeders kan daarbij zeer dienstig zijn. Het is niet een kwestie van je tegen de wind in staande houden – veeleer van een situatie creëren waardoor je de wind in de rug krijgt.

#### ➤ **Samenvatting**

***Voor de jeugd in Ossenzijl is een aantal zaken goed geregeld als het gaat om voorzieningen en onderwijs. Maar er is meer voor nodig om jongeren in het dorp te houden. Denk bijvoorbeeld aan huisvesting, evenementen en recreatieve voorzieningen.***

## Hoofdstuk: Samenvatting

*In dit hoofdstuk worden de kernthema's van de dorpsvisie puntsgewijs en overzichtelijk weergegeven, voor een snel overzicht.*

### Infrastructuur, toerisme, recreatie

- **Randweg, aquaduct** – Ons grote streven is een randweg aan de noordzijde van het dorp tussen de Ossenzijlerweg en de Lageweg. De kruising met de Ossenzijlersloot moet een aquaduct worden, geen ophaalbrug omdat die geen effectieve oplossing is. De randweg dient ruim om het dorp te gaan. Zo blijft daarbinnen ontwikkelingsruimte behouden en kan de hinder voor de bewoners aan de randen van het dorp (met name de Burg. Van de Veenweg en Waterstaete) worden beperkt. Realisatie van een randweg/aquaduct is voor het dorp *een voorwaarde* om mee te gaan in de ambitieuze Noordpoort-ambities.
- **Drukte op het water** – Het aanbod van kleine recreatieve boten (sloepen, fluisterboten) via de noordzijde van Ossenzijl neemt snel toe. Ook groeit de populariteit van het varen. Filevorming en gevaarlijke situaties in en om de kolk kunnen worden vermeden door aan de Ossenzijlersloot oostelijk en mogelijk ook westelijk van Ossenzijl parallelle waterverbindingen aan te leggen. Wij vragen om onderzoek naar de mogelijkheden.
- **Scheiding verkeersstromen** – In het algemeen pleiten wij – waar mogelijk – voor (1) scheiding van doorgaand verkeer en bestemmingsverkeer en (2) scheiding van toeristische en lokale verkeersstromen.
- **EWC** – De komst van een vernieuwd bezoekerscentrum (EWC) juichen we toe, maar we zijn waakzaam dat de verkeersstromen het dorp niet lamleggen. We werken actief mee met het bedenken van een goede inhoudelijke invulling van dit European Wetland Center. We willen graag bijdragen aan een hoog cultuur-historisch niveau. We zien graag dat Ossenzijligers van geboorte, die hun dorp en de streek op hun duimpje kennen, worden betrokken bij deze invulling.
- **Hotel** – Op het terrein van recreatiecentrum De Kluft is een hotel gedacht. Zoals bekend zijn de dorpingen hier niet en masse tegen. In de commentaren klinkt door “zolang het maar geen overlast veroorzaakt en achter de bommenrij verborgen gaat”.
- **Spots** – (parkeerplaatsen voor toeristen) ten westen en ten oosten van de Ossenzijlersloot, vanaf de randweg toegankelijk. Locaties te bepalen door zaken als: ligging van de randweg, locatiekeuze van het EWC, overwegingen van minimale hinder voor bewoners (Burgemeester van de Veenweg en Venebosweg), investeringsmogelijkheden door ondernemers. Bij voorkeur niet te veel extra voorzieningen. In het dorp zelf zijn veel voorzieningen al aanwezig. Door aanleg van groen niet te opzichtig in het landschap. Vanaf spots ontsluitingen naar het gebied (te voet, te water, met de fiets).
- **Hagenbroekweg** – Bij ontwikkeling van het EWC op de huidige locatie dreigt een te grote druk op de Venebosweg. Daarom pleiten wij voor een onderzoek naar een alternatieve ontsluiting. Mogelijkheden kunnen zijn de Hagenbroekweg of een aan te leggen weg van een nieuwe rotonde bij Waterstaete door het groene gebied (weiland en rietvelden) naar de bestaande Hoogewegbrug.
- **Lang en kort parkeren** – Strikt onderscheid tussen lang parkeren (door verblijfstoeristen) en kort parkeren (door dagtoeristen). Lang parkeren dient door de aanbieder van accommodaties op eigen terrein te worden gefaciliteerd. Vormen van betaald parkeren zouden kunnen worden overwogen om dit doel te bereiken.
- **Bestaand ondernemerschap** – Het ambitieuze project Noordpoort – dat deels met publieke gelden wordt gefinancierd – mag niet ten koste gaan van bestaand ondernemerschap.

- **Overleg Noordpoort** – Het Plaatselijk Belang zet zich al twee jaar lang in voor een gelijkwaardige positie in het zogeheten overleg Noordpoort en heeft deze positie nu eindelijk verworven. We zijn vertegenwoordigd in het Afstemmingsoverleg Noordpoort en in het Bestuurlijk Overleg Noordpoort dat besluiten op hoofdlijnen neemt. De deelnemende partijen zijn: gemeente, provincie, Staatsbosbeheer, De Kluft & het Plaatselijk Belang Ossenzijl.
- **Waterstaete** – Een overgrote meerderheid van het dorp wil geen verdere groei van het vakantiepark Waterstaete. Wij zijn blij dat de gemeente heeft aangegeven deze wens van het dorp te respecteren. Goed nieuws is dat de benzinemotoren van de Waterstaete-sloepen in lijn met de nieuwe vaarverordening (sinds 1 januari 2021 van kracht) per 1 januari 2023 elektrische motoren moeten hebben.
- **Recreatie** – (t.b.v. zowel dorp als toerist): meer ‘dorpsommetjes’, herstel van historische veerroutes, herstel van de verbinding naar het pad oostzijde Ossenzijlersloot, zwemplas en boothelling voor dorpelingen. Voor de laatste twee kan mogelijk ruimte worden gevonden ten westen van de ijsbaan.
- **Aanmeren** – Het vrij aanmeren nabij Ossenzijl is door provinciale regelgeving en de verminderde toegankelijkheid van de oostoever Ossenzijlersloot aanzienlijk ingeperkt. We onderzoeken of herstel van de verbinding met het pad naar *de Linde* hier verbetering in brengt en gaan hierover in gesprek met Waterstaete. Ommetjes via de nieuwe natuur zouden daarmee ook mogelijk worden.
- **Natuur** – Er is al veel onderzoek gedaan naar de balans tussen natuur en toerisme. Wanneer als gevolg van de ontwikkelingen rondom het EWC, en het type toerist dat ons gebied bezoekt, het nodig is dat bestaand onderzoek nog eens tegen het licht wordt gehouden, dan denkt het PB daar graag in mee.
- **Jachthavens** – Veel steun hiervoor bij de Ossenzijligers en de ontwikkeling daarvan. Ondernemers zien hier plannen, door groei en nieuwe activiteiten zoals bootverhuur.

### Wonen en Jeugd

- **Betaalbare woningen** – Een belangrijk enquêteresultaat: jongeren houden van dit dorp en velen zouden hier graag blijven als de mogelijkheid bestond. Vandaar een krachtig pleidooi voor (korte termijn) meer sociale huurwoningen en (lange termijn) huur- en mogelijk koopwoningen. In eerste instantie binnen de bestaande dorpskern (inbreiding), daarna ook buiten de kern.
- **Tweede woning** – Wij zijn kritisch en willen een stop op de groei van het toenemend aantal ‘tweede woningen’. Door deze trend zijn de woningen niet meer beschikbaar voor permanente bewoning. Dit komt het dorp om vele redenen niet ten goede.
- **Dorp aantrekkelijk maken voor jongeren** – Een dorp blijft jong bij gratie van zijn jeugd. De uitdaging is die hier te houden, of het dorp voor jonge mensen (starters) aantrekkelijk te maken. Naast nieuwe huurwoningen kunnen we aansturen op een intensiever gebruik van het dorps huis (er zijn daar vele activiteiten mogelijk die jonge mensen aanspreken), het bedenken van initiatieven om de basisschool (nog) aantrekkelijker te maken, inspelen op de wens voor een strandje en skatebaan, en het organiseren van meer evenementen.

### Duurzaamheid en milieu

- **Windmolens, zonnepanelen** – Ossenzijl ziet niets in windmolenparken of zonneweiden, wel waar mogelijk de daken benutten.
- **Energiecorporatie** – Voor een eigen corporatie is Ossenzijl te klein, we zouden aansluiting kunnen zoeken bij de energiecorporatie Oldemarkt.

- **Afval** – Zwerfafval en hondenpoep zijn een probleem, daarom zijn meer afvalbakken en hondenpoepbakken nodig.
- **Riolering** – In het algemeen geen klachten. Op diverse plaatsen in het dorp wateroverlast na zware regen. Het zware verkeer in de Hoofdstraat veroorzaakt schade aan riolering.
- **Milieuverontreiniging** – De meeste last ontstaat door slechte lucht door de intensiteit van verkeer in de Hoofdstraat en van de dieselmotoren van de vele boten die vaak voor de brug liggen te wachten (Schoolstraat, Motorkade).
- **Rietbranden** – Een bron van discussie. Het PB voegt zich naar het beleid zoals de instanties die daarover gaan dat bepalen, maar is kritisch wanneer regels niet worden nageleefd. Typisch een onderwerp om een informatieavond aan te wijden.
- **Kwetsbare natuur** – Onvoldoende onderhoud (of gelden daarvoor) in combinatie met het probleem van de stikstofdepositie dreigt veel van de Weerribben te veranderen in moerasbos. Ander probleem is het zwerfvuil. Ook een onderwerp voor een informatieavond.

### **Cultuur en historie**

- **Rijkdom** – Ossenzijl en de Weerribben zijn rijk aan cultuur en historie. Er is alle reden om deze levend te houden zodat het verhaal kan worden blijven verteld.
- **Rol voor EWC** – De Historische Vereniging IJsselham zou een belangrijke bijdrage kunnen leveren bij de inrichting van het nieuwe bezoekerscentrum.
- **Ideeën 1** – Historische rondjes organiseren, verhalenvertellers op een ‘leugenbankje’, behoud van de historische aanblik van het dorp.
- **Ideeën 2** – Open podium voor kleinkunst / muziek, muziekconcerten, bespelen van het historische orgel van de Vrije Zendingsgemeente, muziekschool in het dorpshuis.
- **Ideeën 3** – De organisatie van punter- of baggerwedstrijden.

### **Voorzieningen et cetera**

- **Algemeen** – De dorpelingen koesteren de bestaande voorzieningen (buurtsuper met postagentschap), horeca, basisschool & dorpshuis. Men vindt dit passend bij een klein dorp, en er is niet de ambitie om hier erg op uit te breiden. Een duidelijke uitzondering hierop is het eerder genoemde zwemstrandje. PB kan een rol spelen bij het speuren naar een goede locatie, net zoals bij de realisering van andere voorzieningen waaraan behoefte bestaat.
- **Dorpshuis** – Veel dorpelingen, ook jongeren, zouden hier vaker gebruik van willen maken voor educatieve activiteiten, sport en spel en dergelijke. In velerlei context klinkt de roep om het dorpshuis meer te gebruiken.
- **Evenemententerrein** – Als woningbouw naast het dorpshuis geen optie is zou het multifunctioneel inzetten van het evenemententerrein onderzocht kunnen worden, gemeten naar de behoefte van de inwoners. Gezien de lokale wensen plus eventueel het behoud van de school is een Multi Functioneel Centrum ter plaatse misschien een oplossing?
- **Ommetjes** – Wanneer het om wandelen gaat, kent ons Ossenzijl veel ‘heen-en-weertjes’ maar veel minder ‘ommetjes’. Bij de ontwikkeling van de nieuwe natuur liggen hier kansen en sowieso kunnen we meekijken en -denken bij de aanleg van nieuwe wandelpaden in het kader van het project Noordpoort.
- **Volkstuintjes** – Dorpelingen zien deze graag terugkeren. Ruimte hiervoor kan gevonden worden bij de vaststelling van het randwegtracé. Er is ook belangstelling voor publieke plukfruitbomen.
- **Mobiliteit** – Auto, bus, fiets, (regio)taxi vullen elkaar goed aan. Er leeft wel behoefte aan een busverbinding in het weekend, die ontbreekt nu. Gezien de toename van elektrisch vervoer

is het plaatsen van publieke laadpalen een goed idee. Voor toeristische doeleinden is er een beweging naar elektrisch (fietsen, fluisterboten).

- **Sport en vrije tijd** – De voorzieningen hier zijn toereikend. Veel wensen die bestaan kunnen een plek vinden in het dorps huis. Jongeren geven aan verlichting te willen bij de pannakooi alsmede een eigen plek om te chillen. Er is behoefte aan een skatebaan.

### **Werkgelegenheid**

- **Algemeen** – Ossenzijl kent weinig werkloosheid. Stimulering van werkgelegenheid zou zich moeten focussen op mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.
- **Soorten werkgelegenheid** - (Groeiend) toerisme is een bron van werkgelegenheid maar er is ook behoefte aan permanente, niet seizoensgebonden werk. Extra werkgelegenheid zou kunnen worden gevonden in kleinschalige, duurzame ondernemingen of banen in combinatie met natuur en milieu. Opties zijn botenbouw, kleinschalige recycling en een ambachtelijke timmerplaats.

## **Dorpsvisie verantwoording**

*Sinds december 2019 is er sprake van het maken van een nieuwe dorpsvisie, als opvolger van het Dorpsplan Ossenzijl dat in mei 2009 het levenslicht zag. Los van het feit dat het na tien jaar hoog tijd was hiervoor, was er ook een directe aanleiding om aan de slag te gaan.*

### *Project Noordpoort*

Al geruime tijd waren er destijds gesprekken gaande tussen de gemeente, Staatsbosbeheer en het recreatiecentrum de Kluft over het project 'Noordpoort'. Dat project behelsde een herontwikkeling van het Bezoekerscentrum (het European Wetland Center of EWC), naast de bouw van een hotel, wellness (inmiddels uit de plannen geschrapt) en spots (parkeerplaatsen voor toeristen) op locaties buiten het dorp.

### *Ossenzijligers buitenspel*

Wat knelde was dat het dorp niet bij deze plannenmakerij betrokken was. Dat was reden voor het Plaatselijk Belang om aan de bel te trekken en te vragen om volwaardige deelname in dit project dat voor de toekomst van Ossenzijl zeker gevolgen zou hebben. Verhalen over economie en werkgelegenheid zijn niet voldoende wanneer zij niet gefundeerd zijn in een totaalvisie voor ons dorp, de inwoners en hun behoeften. Het blote feit dat het dorp niet vanaf het begin bij de ingrijpende Noordpoort-ontwikkelingen was geraadpleegd, wees er al op dat aan deze belangrijke voorwaarde niet werd voldaan.

### *Geïntegreerde benadering*

Na een tweetal stormachtige bijeenkomsten, in december 2019 en in maart 2020, waarbij velen Ossenzijligers aanwezig waren, zijn we aan de slag gegaan om dit doel te bereiken. Allereerst was nodig dat we een goed beeld kregen van de wensen van de dorpingen – niet alleen op het punt van toerisme maar ook op alle andere terreinen zoals infrastructuur, woningbouw, de ondernemers, de wensen en behoeften van de jongeren enzovoort. Wij waren – en zijn – namelijk van mening dat de eenzijdige focus op een bepaalde ontwikkeling, zoals op toerisme, voor het dorp niet per se goed hoeft te zijn wanneer niet de belangen van het dorp als geheel uitgangspunt vormen.

### *Gelijkwaardige deelname*

Maar dat niet alleen: als Plaatselijk Belang Ossenzijl bepleitten wij op dat moment al een volwaardige



en gelijkwaardige positie in het Noordpoort-overleg. Het bleek lastig dit te realiseren en er volgde een langdurige periode met getouwtrek over de positie van het dorp in de besprekingen. Bij de huidige stand van zaken is het dorp volwaardig vertegenwoordigd in het Bestuurlijk Overleg Noordpoort en zit aan tafel met gemeente (wethouder), provincie (gedeputeerde), Staatsbosbeheer (districtshoofd) en ondernemer (De Kluft).

#### *De enquête in 2020*

Het Plaatselijk Belang besloot om een dorpsbrede enquête te organiseren die beoogde precies hierin inzicht te krijgen: wat willen de dorpingen zelf met hun dorp? Wat leeft er in Ossenzijl op de diverse thema's? En hoe verhouden de Ossenzijligers zich tot de plannenmakerij rondom het project Noordpoort? Op 9 juni 2020 werd het laatste formulier verwerkt. Niet lang daarna kwam het enquêteresultaat in ruwe, onbewerkte vorm online beschikbaar voor het dorp (en wie er verder in geïnteresseerd waren zoals de gemeente en uiteraard de pers).

#### *De inlooptdagen in zomer 2020*

De zomer van 2020 werd gebruikt om terugkoppeling met het dorp te organiseren en het ons mogelijk te maken om de resultaten van de enquête beter in hun samenhang te interpreteren. Helaas konden we door Covid-19 geen plenaire dorpsbijeenkomst organiseren en we besloten tot drie inlooptdagen: op woensdag 22 juli, 5 augustus en 19 augustus. Bij die gelegenheid werd de enquête in zijn samenhang gepresenteerd en kregen de dorpingen de gelegenheid om inhoudelijk te reageren. Deze reacties werden nog zo goed mogelijk verwerkt in het definitieve enquêteverslag dat op 4 september beschikbaar kwam (terug te vinden op de website [www.ossenzijl.nu](http://www.ossenzijl.nu))

#### *Schetsschuit*

Om ons te assisteren bij de totstandkoming van de Dorpsvisie bood de gemeente aan het dorp een zogeheten Schetsschuit aan. Een bijeenkomst met diverse partijen die betrokken zijn bij de ontwikkelingen in het dorp, geplaatst in een soort van 'snelkookpan' zodat met veel betrokkenen tegelijkertijd over zaken gesproken zou worden. In onze situatie waren dat nogal wat betrokkenen: in elk geval de dorpingen zelf, maar daarnaast gemeente en provincie, ondernemers in de toeristische sector van recreatiecentrum De Kluft en vakantiedorp Waterstaete, en uiteraard Staatsbosbeheer. De eerste schetsschuitdag vond plaats op dinsdag 8 september 2020.

#### *Impasse – geen randweg, geen EWC*

Afhankelijk van hoe je er naar kijkt werd dit wel of geen succes. Er ontstond namelijk een forse impasse die er kort gezegd op neerkwam dat het dorp géén medewerking wilde verlenen aan het project Noordpoort tenzij er een randweg komt. De boodschap was helder: het verkeer staat (in het seizoen) nu al muurvast in het dorp, laat staan wanneer er nog meer verkeer aanzuigende projecten worden ontwikkeld. Hoe dan ook, de partijen gingen onverrichterzake uiteen, de geplande tweede Schetsschuitdag (22 september) ging niet door en er ontstond (vanuit de gemeente) een langdurige radiostilte.

#### *Dorpsbijeenkomsten op 15 september 2020*

Een week later wordt het dorp door het PB op de hoogte gesteld van de uitkomst van deze eerste schetsschuitdag. Wederom, in verband met corona, in drie bijeenkomsten verspreid over de dag. Deze bijeenkomsten waren belangrijk omdat we hierbij een aantal mandaten van het dorp hebben opgehaald – na te streven doelen waarmee de aanwezigen zich in ruime meerderheid akkoord hebben verklaard.

#### *Mandaat randweg*

Allereerst dient de tijdsdruk te worden weggenomen die er ligt rondom de bestemming van de gronden waar de randweg zou moeten komen. Hier speelt namelijk de realisatie van de Ecologische

Verbindingszone (EVZ) waarvan de voltooiing in 2023 gepland staat. Deze tijdsdruk zou er toe kunnen leiden dat de gemeente (het dorp) achter het net vist bij de vaststelling van het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) en er geen ruimte zou worden vrijgemaakt voor een randweg. Daarnaast vragen we de gemeente om met de provincie in gesprek te gaan over mogelijke cofinanciering. Ten slotte geeft het dorp ons mee, om niet in te gaan op de mogelijkheid van een koppeling tussen de aanleg randweg en de uitbreiding van vakantiepark Waterstaete.

#### *Mandaat inzake spot(s)*

De aanwezigen zijn redelijk positief over parkeerplaatsen buiten het dorp, om toeristisch verkeer op te vangen. Mits geen overlast bezorgend voor het dorp zelf, bijvoorbeeld voor de bewoners van de Burgemeester van de Veenweg en de Venebosweg. Bij voorkeur niet te veel extra functionaliteiten bij deze spots of in elk geval zonder onnodige hinder voor het dorp. In het algemeen wordt gepleit om de toeristische infrastructuur en die van het overige dorp waar mogelijk van elkaar te scheiden.

#### *Mandaat inzake EWC*

Ontwikkelingen op het terrein van het Bezoekerscentrum / De Kluft zijn prima zolang die op eigen terrein worden opgelost (inclusief parkeren). Dit soort ontwikkelingen kunnen alleen wanneer voldaan wordt aan de voorwaarde van een randweg. Ten slotte, kleinere ondernemers mogen niet bij deze grote ontwikkelingen in het gedrang komen.

Het ging bij deze bijeenkomsten duidelijk over de zaken waar tijdsdruk ervaren werd. Andere grote thema's zoals wonen en jeugd waren daar nog niet aan de orde maar krijgen alle ruimte in deze visie.

Met deze mandaten in de hand gingen we aan de slag. Het duurde een tijdje voor het gesprek met de gemeente weer op gang kwam maar op 23 oktober vond een gesprek plaats tussen het PB en onder andere de wethouders Bram Harmsma en Marcel Scheringa. De gemeente had tijdens de radiostilte niet stilgezeten want er bleek een nieuwe wind te waaien: namens het college van B&W werd erkend dat er inderdaad behoefte was aan een randweg rondom Ossenzijl en dat de gemeente zich serieus zou gaan inzetten voor de komst ervan. Verder werd eindelijk de lang gekoesterde wens van het PB vervuld om een gelijkwaardige partner in het overleg te zijn.

#### *Tweede schetsschuitdag*

Vanwege corona vindt pas op 10 februari 2021 de tweede schetsschuitdag plaats. Hier wordt serieus ingegaan op de ontwikkelingen rondom toerisme, infrastructuur maar ook woningbouw en jeugd, en nog veel meer. De toekomst van het dorp begint contouren te krijgen. Het verslag van deze tweede dag is te vinden op de website van Ossenzijl ([www.ossenzijl.nu](http://www.ossenzijl.nu)).

Goed om te weten is dat dit verslag niet per definitie één op één is overgenomen in onze dorpsvisie. Uiteindelijk bepaalt de werkgroep Dorpsvisie en het dorp zelf wat daarin komt. Maar de grote winst zit hem er in dat de gemeente nu aan onze zijde staat bij het thema randweg. Als dorp zijn we een gelijkwaardige gesprekspartner waar het gaat over onze eigen toekomst.

#### *Het schrijven van de visie*

Vanaf maart 2021 komt dan de werkgroep Dorpsvisie weer regelmatig (via Zoom) bijeen. Taken worden verdeeld, onderwerpen vastgesteld en het schrijfwerk vindt plaats.

Na het raadplegen van het dorp in juli 2021 is het nu dan zo ver dat we een vastomlijnd resultaat kunnen voorleggen. Daarin zijn de laatste opmerkingen opgetekend tijdens de dorpsbijeenkomsten verwerkt.

#### *Het dorp bepaalt*

We hebben onze uiterste best gedaan om met deze visie de wens van het dorp weer te geven. Dat

was niet altijd eenvoudig, omdat uiteraard niet iedereen over alles hetzelfde denkt. Maar met de enquêteresultaten plus de opmerkingen en reacties op het eerste concept van de visie beschikken we over veel informatie. We menen heel aardig een grootst gemene deler te hebben gevonden.

\*\*\*